

Systematisk anvendelse af **sanseintegration** nedsætter behovet for tvang i psykiatrien

Tvang i psykiatrien er et stort problem for patienter, personale og for samfundet.

Forskningsergoterapeut Charlotte Andersen dokumenterer i sit studie fra 2017, at systematisk arbejde med sanseintegration og sensorisk modulering kan reducere tvang blandt psykiatriske patienter.

- **Behovet for tvangsfikseringer faldt med 38%**
- **Behovet for tvangsmedicinering faldt med 46%**
- **Sammenlagt faldt behovet for tvang med 42%**

Unge og voksne inden for psykiatrien har oftere end andre sanseforstyrrelser, hvilket kan påvirke livskvaliteten og medføre en øget sensitivitet. Sanseforstyrrelser kan komplicere den psykiske tilstand og føre til angst. Omvendt kan beroligende sanseintegration ændre tilstanden og i mange tilfælde forebygge og nedtrappe konflikter og således nedsætte behovet for tvang.



Nedbringelse af tvang og tvangsmedicinering med sanseintegration

To projekter – samme konklusion

Forskningsergoterapeut Charlotte Andersen har i flere omgange belyst, hvordan tvang i psykiatrien kan reduceres ved hjælp af sanseintegration. Projekterne er baseret på SPI-metoden (Sensory Processing and Intervention), og handler om at arbejde struktureret med menneskets sanser: Høre-, lugte-, smags-, syns-, balance-, berørings- og muskel-led-sansen. Ved systematisk at tilbyde patienterne sansestimulerende aktiviteter dokumenterer projekterne, at sanseintegration kan reducere tvang blandt psykiatriske patienter.

Pilotprojekt 2013*

- **Mål:**
At reducere bæltefikseringer med 50% inden for et halvt år
- **Resultat:**
0 bæltefikseringer efter allerede 3 måneder

Case control study 2017**

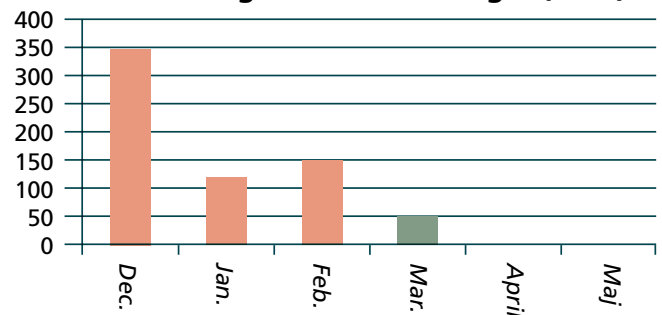
- **Mål:**
At reducere anvendelsen af tvang blandt indlagte i psykiatrien
- **Resultat:**
Behovet for tvangsfiksering faldt med 38%
Behovet for tvangsmedicinering faldt med 46%
Sammenlagt faldt behovet for tvang med 42%

I praksis bestod projekterne primært af:

- Stille sansestimulerende hjælpemidler til rådighed
- Tilrettelægge interventioner med fokus på sanserne
- Uddanne personalet i at udføre sanseprofiler (SPI)
- Uddanne SPI-superbrugere

Projektet i 2013 konkluderer, at bæltefikseringerne igen steg efter projektets afslutning. Det bekræfter både, at indsatsen virker men også, at den skal fastholdes for at have varig effekt.

Timeforbrug af bæltefikseringer (2013)



* 'Projekt nedbringelse af tvang i psykiatrien på Augustenborg Sygehus, Psykiatrien i Region Syd', 2013
Forfattere og ergoterapeuter: Charlotte Andersen og Anne Kolmos

** 'Applying sensory modulation to mental health inpatient care to reduce seclusion and restraint: A case control study'
Forfattere: Charlotte Andersen, Anne Kolmos et al, Nordic Journal of Psychiatry, 2017



Protac SenSit® Nature

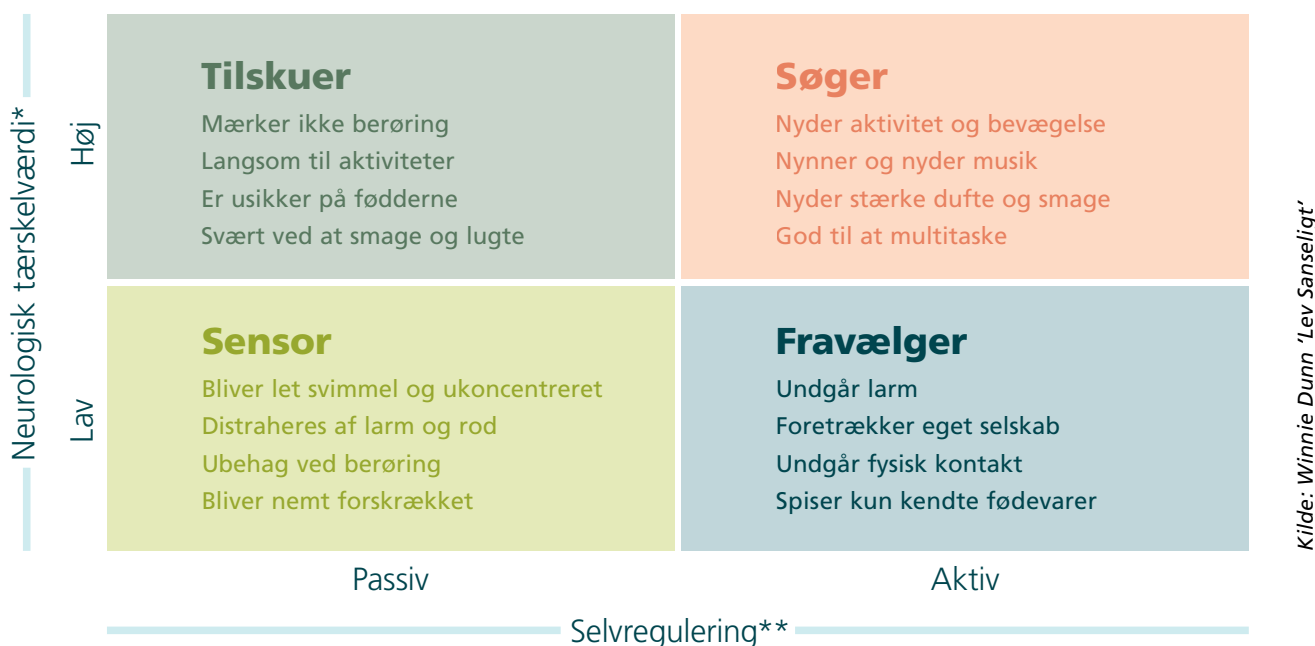
Hvordan kan sanseintegration hjælpe psykiatriske patienter?

Mange psykiatriske patienter oplever sanseforstyrrelser, som kan føre til angst, utryghed, manglende kropsbevidsthed og udadreagerende adfærd. En sanseforstyrrelse gør det svært for hjernen at bearbejde og sortere i alle de sanseindtryk, som vi konstant modtager. Hjernens evne til at regulere og organisere alle disse indtryk kaldes sanseintegration. For nogle fungerer det helt ubevidst og uproblematisk – andre skal have hjælp til at få sansesystemet til at fungere og dermed opnå bedre trivsel.

Ved at arbejde systematisk med sanseintegration kan vi enten vække eller berolige sansesystemet. Her er muskel-led-sansen, som informerer hjernen om aktivitet i muskler og led, særligt relevant, da den har en samlende og beroligende effekt på hjernens stressniveau. Mennesker med psykiske lidelser bliver som regel hurtigere end andre understimuleret på muskel-led-sansen og vil derfor naturligt søge bevægelse for at mærke kroppen. På den måde kan sansestimulerende hjælpemidler, som arbejder med dybe og dynamiske tryk i muskulaturen og tyngde i leddene, virke beroligende og give tryghed til psykiatriske patienter.

SPI-metoden

SPI-metoden tager udgangspunkt i patienternes sanseprofil. Den defineres ud fra en række spørgsmål og præferencer, som kan hjælpe personalet til bedre at forstå patienternes sansebehov. Grafikken viser nogle af de potentielle problematikker. Kontakt Charlotte Andersen på info@sanseprofilen.dk for mere information.



* Neurologisk tærskelværdi er et udtryk for, hvor kraftig stimulationen skal være for at hjernen informeres om sanseindtrykket

**Selvregulering er et udtryk for, om man formår at kontrollere sanseindtrykkene



I projekterne indgik:
Protac MyBaSe®
Protac Kugledynen®
Protac SenSit®
Protac MyFit®

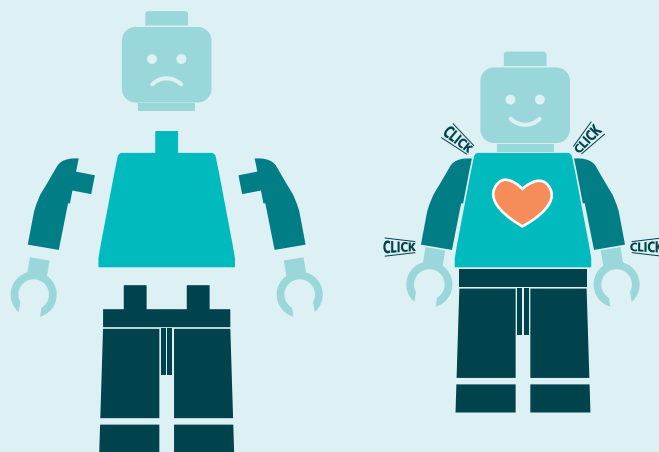


Protac MyFit® - fæes op til str. 6XL

Målrettet sansestimulation af muskel-led-sansen virker samlende og beroligende og er vores fundament for en vellykket sanseintegration af alle sanserne

Prøv at forestille dig, at mennesket er bygget af legoklodser. Når vi ikke får informationer via muskel-led-sansen begynder klodserne at løsne sig, og vi mister fornemmelsen af vores egen krop – det gør os utrygge og rastløse.

Stimulation af muskler og led svarer til, at klodserne trykkes sammen igen, og vi får genskabt vores kropsbillede.



Protac producerer en lang række sansestimulerende produkter. For alle produkter gælder det, at de indeholder specialfremstillede plastikugler. Kuglernes bevægelse, dynamiske tryk og tyngde stimulerer berøringssansen og muskel-led-sansen og virker beroligende på krop og hjerne. Produkterne er CE-mærkede i henhold til medicinsk udstyr klasse 1, og effekten er veldokumenteret i en række forskningsprojekter fra ind- og udland.

Nyeste forskningsprojekter med Protac produkter

ADHD

Børnepsykiater Allan Hvolby dokumenterer, at børn med ADHD falder 40% hurtigere i søvn og har færre natlige opvågninger, når de sover med Protac Kugledynen®, hvor de stimuleres af tyngde og dynamiske tryk fra 5 cm kugler. Bedre og dybere nattesøvn betyder, at børnene får en bedre koncentration i skolen, at adfærdsproblemerne halveres, og at deres generelle trivsel øges med 30%.

Depression og søvnløshed i psykiatrien

Ph.D-studerende og sygeplejerske Sanne Toft Kristiansen undersøger i sit Ph.D-projekt effekten af Protac Kugledynen® i forbindelse med søvnløshed relateret til depression inden for det psykiatriske område. Sanne vil bl.a. undersøge om Protac Kugledynen® kan være et non-farmakologisk alternativ tiltag hos patienterne.

Sanseforstyrrelser i indskolingen

Ph.D-studerende og ergoterapeut Ann Nielsen undersøger i sit Ph.D-projekt effekten af Protac MyFit® kuglevesten på børn i indskolingen og på deres deltagelse i skoleaktiviteter, deres koncentration og deres fokus i undervisningen. Projektet er inspireret af Anns eget kandidatspeciale (2017) som dokumenterede af 21% af skoleeleverne i den almene skole har sansemæssige udfordringer.

Demens

Pilotprojekt fra Aarhus Kommune dokumenterer, at Protacs produkter har en beroligende effekt på borgere med demens. Fysisk og psykisk uro blev dæmpet med 60% og generelt blev søvnforstyrrelser og velvære forbedret.

Læs om flere forskningsprojekter og flere cases på protac.dk